

Ақмола облысы дене шынықтыру және спорт басқармасы
«Бөгенбай батыр атындағы олимпиада резервінің облыстық
мамаңдандырылған мектеп-интернат-колледжі» КММ

БЕКІТЕМІН
ООРММИК директоры
Е. Жапаров
« - » 2023ж.

Рабочая учебная программа по дисциплине/ модулю/производственному обучению и
профессиональной практике

Дене тәрбиесі және спорт менеджменті
(модуль немесе пән атауы) /

Мамандық: 01140500 - " Дене тәрбиесі » және спорт "
Специальность: (коды және атауы) / (код и наименование)

Біліктілік: 4S01140503 – " Спорт жаттықтырушысы-оқытушы "
Квалификация (коды және атауы) / (код и наименование)

Оқыту нысаны: күндізгі жалпы орта білім базасында
Форма обучения: очная на базе общего среднего образования

Жалпы сағат саны: 44 ,
Общее количество часов:

Әзірлеуші (-лер) А. Рахимжанова
Разработчик (-и) Т.А.Ә. (болған жағдайда) (қолы) / (подпись)
Ф.И.О. (при наличии)

Түсіндірме жазба

Бұл бағдарлама техникалық және кәсіптік білімнің үлгілік оқу жоспарлары мен білім беретін оқу жоспарларына сәйкес (Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2016 жылғы 22 қаңтардағы No 72 бұйрығы, 15-20 қосымша) 01140500 «Дене тәрбиесі және спорт менеджменті» мамандығы бойынша әзірленген.

Курстың мақсаты – ұйымдарды басқару процестерін зерттейтін арнайы пән ретінде менеджмент саласында арнайы білім, білік және дағдыларды меңгеру арқылы студенттердің кәсіби өзіп-өзі анықтауына ықпал ету.

«Дене шынықтыру және спортты басқару» бағдарламасы әлеуметтік-экономикалық жүйелерді басқару тұжырымдамасының жалпы теориялық ережелерін де, менеджментті нарықтық қатынастар мен өркениетті кәсіпкерлік жағдайында қалыптасқан басқару түрі ретінде сипаттайтын ережелерді де қамтиды.

«Биомеханика» пәні бойынша типтік оқу жоспарын енгізу үшін оқуды ұйымдастырудың келесі формалары ұсынылады: дәрістер, семинарлар, экскурсиялар, практикалық сабақтар.

Оқу материалының мазмұнының ерекшеліктері мен күрделілігін ескере отырып, оқытудың келесі әдістері ұсынылады: әңгімелесу, пікірталас, ситуациялық есептерді шешу, өндірістік жағдаяттарды талдау, рөлдік және іскерлік ойындар, миға шабуыл, материалды баяндау, жұмыс. микрооптар және т.б.

Қалыптасқан құзыреттіліктер

Оқу пәнін меңгеру нәтижесінде студент білуі керек:

- менеджменттің даму бағыттары мен мектептері;
- түрлері мен басқару жүйесі;
- басқару және өзін-өзі басқару әдістері;
- спорттық ұйымдардың негізгі сипаттамалары;
- дене шынықтыру мен спортты басқаратын мемлекеттік және мемлекеттік емес органдардың қазіргі жүйесінің жалпы сипаттамасы;
- халықаралық және ұлттық олимпиадалық комитеттердің негізгі функциялары.

Оқу пәнін меңгеру нәтижесінде студент мыналарды білуі керек:

- нақты жағдайға байланысты бақылау түрін таңдау және біріктіру;
- ұйымның сыртқы және ішкі ортасын бағалау бойынша талдау жұмыстарын жүргізу;
- басқару қызметінде ақпараттық коммуникациялық технологияларды қолдану;
- дене шынықтыру және спорт саласындағы мемлекеттік және қоғамдық басқару органдарының және дене шынықтыру және спорттың бастауыш ұйымдарының қызметін талдау және қорытындылау;
- дене шынықтыру мен спортты әртүрлі деңгейде дамытуды жоспарлау және болжау.

Менеджментті жетілдіру әдістерін тәжірибеде табуға, ФК менеджерінің жұмысын материалдық-техникалық қамтамасыз ету туралы ақпаратты жүйелеуде және қорытындылауда құзыретті болу;

Алғы шарттар

Бұл пәнді меңгеру үшін келесі пәндерді оқу арқылы алған білім, білік және дағдылар қажет: құқық негіздері,

Постреквизиттер

Курсты оқу барысында алған білімдер келесі пәндерді меңгеруде пайдаланылады: жаттықтырушыны кәсіби даярлау негіздері, философия негіздері, экономика негіздері.

Қажетті оқу және құрал-жабдықтар

Сынып жабдықтары:

- студенттер саны бойынша жұмыс орындары;
- мұғалімнің жұмыс орны;
- оқу-әдістемелік материалдар жинағы;
- көрнекі құралдар (сызбалар, кестелер, т.б.)

Оқытудың техникалық құралдары: лицензиялық бағдарламалық жасақтамасы бар компьютер, мультимедиа, адам қаңқасының және жеке мүшелерінің макеттері.

Оқытуды ақпараттық қамтамасыз ету

Ұсынылатын оқу басылымдары, интернет ресурстары, қосымша әдебиеттер тізімі

Виханский О.С. Басқару. 3-басылым – М., 2001 ж

Галкин В.В. Дене шынықтыру және спорт экономикасы және менеджменті: Университеттерге арналған оқулық.- Ростов н/д: Феникс, 2006 ж.
 Дормидонтова Л.С. Дене шынықтыру және спорт саласындағы мамандардың кәсіби қызметі / Л.С. Дормидонтова. – Омбы: SibGAFK,
 Кабушкин И.Я. Менеджмент негіздері. – Минск, 2003 ж

Пәнді оқытудың жоспарланған нәтижелері

Типтік оқу жоспарлары мен білім беру бағдарламаларында жоспарланған құзыреттер	Үлгілік оқу жоспарында жоспарланған нәтижелер
<p>Студенттер келесі құзыреттерге ие болуы керек БК 1. Мамандықтың мәнін, ерекшеліктерін және әлеуметтік мәнін түсіну</p>	<p>Пәнді оқу нәтижесінде студенттер біледі: – менеджменттің пәні, негізгі ұғымдары; – дене шынықтырудағы мақсаттар, міндеттер, басқару функциялары. жасай алады: – менеджердің жұмыс процесін жоспарлау және ұйымдастыру. құзыретті: – кәсіби құзыреттілігін анықтауда; - ұйымдастырушылық қабілеттерін дамытуда.</p>
<p>БК 2. Адами қасиеттер мысалдары негізінде жасалған рухани құндылықтар мен нормалардың мысалдарын түсіну және пайдалану.</p>	<p>біледі: – студенттердің ғылыми дүниетанымын қалыптастыру негіздері; - адамгершілік, эстетикалық құндылықтар. жасай алады: – рухани даму деңгейін, проблемаларды шешу құзыреттілігін анықтау үшін диагностика жүргізе алады: – оқу қызметінің түрлерін, мақсаттары мен міндеттерін таңдау; – Білім беруді ақпараттық модельдеудің мақсаттары мен міндеттерін жүзеге асыру, меңгерілген дағдылар: - оқушылардың іс-әрекетін жобалау. құзыретті: – кәсіби құзыреттілігін анықтауда; - ұйымдастырушылық қабілеттерін дамытуда.</p>
<p>БК 3. Қазақстан Республикасының «Білім туралы», «Дене шынықтыру және спорт туралы» заңдарын, Бала құқықтары туралы конвенцияны білу.</p>	<p>біледі: – Қазақстан Республикасының «Білім туралы», «Дене шынықтыру және спорт туралы» заңдары, Бала құқықтары туралы конвенция. біледі: – заңдар мен құқықтық құжаттардың мазмұнын талдау; – заңдар бойынша білімдерін пайдалана отырып, жоспарларды, жұмыс</p>

	<p>бағдарламаларын, күнтізбелік-тақырыптық жоспарларды, сабақ жоспарларын құру;</p> <p>меңгерілген дағдылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Қазақстан Республикасының «Білім туралы», «Дене шынықтыру және спорт туралы» заңдарының, Бала құқықтары туралы конвенцияның мазмұнын талдау және пайдалану. <p>құзыретті:</p> <ul style="list-style-type: none"> – құқықтық оқу және бағдарламалық құжаттамамен жұмыс.
<p>БК 4.</p> <p>Өртүрлі жағдайларда проблемаларды анықтай білу, жауапты шешімдер қабылдау, шешіміңіздің салдарын бағалай білу және өзін-өзі тәрбиелеумен айналысу.</p>	<p>біледі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – өртүрлі педагогикалық міндеттер мен жағдайлардың теориялық негіздері; - өзін-өзі тәрбиелеу іс-әрекетінің түрлері. <p>жасай алады:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сабақтарды, оқу іс-әрекеттерін талдау; – нәтижеге негізделген педагогикалық процесті жобалау; - өзін-өзі тәрбиелеумен айналысу. <p>меңгерілген дағдылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> – педагогикалық және психологиялық мәселелерді шешу; <p>құзыретті:</p> <ul style="list-style-type: none"> – педагогикалық мәселелер мен жағдаяттарды шешу үшін ақпаратты таңдауда; - педагогикалық қарым-қатынас орнату.
<p>БК 5.</p> <p>Этикет нормаларына сәйкес өртүрлі позициядағы адамдармен топта қарым-қатынас жасаныз.</p>	<p>біледі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – этикеттің негізгі ұғымдары, оның мәні; - коммуникация түсінігі. <p>жасай алады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - өртүрлі позициядағы адамдармен топта сойлесу. <p>меңгерілген дағдылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - өртүрлі позициядағы адамдармен топта қарым-қатынас жасау. <p>құзыретті:</p> <ul style="list-style-type: none"> – этикет нормаларына сәйкес өртүрлі позициядағы адамдармен топта қарым-қатынас орнату.
<p>БК 6.</p> <p>Еңбек заңнамасына сәйкес өз құқықтарыңызды қорғай білу. Қауіпсіздік ережелерін сақтаңыз.</p>	<p>біледі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Қазақстан Республикасының «Еңбек туралы» Заңы; - қауіпсіздік талаптары. <p>жасай алады:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Қазақстан Республикасының «Еңбек туралы» Заңының негізгі қағидаларын оқып білу; – жұмыста қауіпсіздік мақсаттары мен принциптерін қолдану.

	<p>менгерілген дағдылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Еңбек заңнамасына сәйкес өз құқықтарыңызды қорғауға; - қауіпсіздік шараларын қолдану. <p>құзыретті:</p> <ul style="list-style-type: none"> - өз құқықтарыңызды және қауіпсіздік шараларын сақтау.
<p>БК 7. Еркін сөйлесуді үйреніңіз</p>	<p>біледі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – нақты өмірлік жағдайларда өз мәселелерін шешу үшін ана тілінде, мемлекеттік және басқа тілдерде ауызша және жазбаша қарым-қатынас құралдарын пайдалану; <p>жасай алады:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ұлтына, дініне, мәртебесіне карамастан басқа мәдениеттердің тасымалдаушыларына және өкілдеріне төзімділік таныту, басқа мәдениет өкілдерімен, көзқарастарымен, ұстанымдарымен құндылық-танымдық ынтымақтастыққа дайын. <p>менгерілген дағдылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - коммуникативтік мәселелерді адекватты шешу үшін стильдер мен жанрларды таңдау және пайдалану; <p>құзыретті:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ауызша және жазбаша қарым-қатынас, мәдени жұмыс нәтижелерін, нәтижелерін талдау, өз қызметін жетілдіру.
<p>БК 8. Денсаулықты сақтайтын технологияларды қолдана білу және физикалық қабілеттеріңізді дамыту.</p>	<p>біледі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – денсаулық сақтаудың жаңа технологиялары; – сабақтар мен оқу іс-әрекетін жоспарлау ерекшеліктері; - оқу-тәрбие процесіндегі дене қабілеттерінің ролі туралы. <p>жасай алады:</p> <ul style="list-style-type: none"> – оқу бағдарламасымен, оқулықпен жұмыс; – денсаулық сақтау іс-әрекетінің әртүрлі түрлері процесінде оқытушылар мен студенттердің іс-әрекетін талдау; – оқушылардың іс-әрекетін жобалау; <p>менгерілген дағдылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> – педагогикалық процесті оқушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып ұйымдастыру; <p>құзыретті:</p> <ul style="list-style-type: none"> – оқушылардың дене дамуының ерекшеліктерін зерттеу нәтижелерін жүйелеу; - өз іс-әрекетін және оқушылардың іс-әрекетін жобалау.
<p>БК 9. Ақпаратты өңдеу, сақтау және пайдалану, Интернетпен және</p>	<p>біледі:</p>

<p>электрондық поштамен жұмыс істеу дағдыларын меңгеру.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - АКТ-мен жұмыс істеу, электронды поштамен, интернетпен жұмыс істеу ерекшеліктері; - ақпаратты өңдеу мен сақтаудың компьютерлік әдістерін, істей алады; - АКТ қолдану арқылы сабақтарды жоспарлау және өткізу; - ақпаратты пайдалану, өңдеу және сақтау; меңгерілген дағдылар; - АКТ және компьютерлік технологияларды пайдалана отырып ақпарат жинау; <p>Құрамдас бөліктер:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Интернеттегі материалдарды пайдалану; - ақпаратты өңдеу мен сақтауда.
<p>ПК 3.1.1.3.2.1.3.3.1 Педагогикалық процестің мәнін, дидактика заңдылықтарын, оқушылардың анатомиялық, физиологиялық, психологиялық дамуының ерекшеліктерін білу.</p>	<p>біледі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оқушылардың жас ерекшеліктері; - оқу процесінің екі жақтылығы, оқу процесінің маңыздылығы; - дидактиканың заңдылықтары, категориялары, қызметтері. <p>жасай алады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - педагогикалық процесті оқушылардың жас ерекшеліктеріне қарай ұйымдастыру; - педагогикалық процесте оқытудың қозғаушы күштерін есепке алу және шешу; - оқытудың заңдылықтары мен принциптерін сипаттау; <p>меңгерілген дағдылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - педагогикалық процесті оқушылардың жас және психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып ұйымдастыру; <p>құзыретті:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оқушылардың дамуының психологиялық ерекшеліктеріне сәйкес өзара әрекеттестік орнату; - педагогикалық процесте туындайтын мәселелерді шешу
<p>ПК 3.1.6. Нұсқаушы қызметінің мақсаттары мен міндеттерін тұжырымдай білу, студенттердің іс-әрекетін жобалау, басқарушылық қасиеттерді дамыту. КҚ 3.3.6. Коучинг қызметінің мақсаттары мен міндеттерін тұжырымдай білу, оқушылардың іс-әрекетін жобалау, басқарушылық қасиеттерді дамыту.</p>	<p>біледі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тәрбие мен оқытуды жоспарлау тәсілдері; - бақылаудың оңтайлы әдістері мен құралдары; <p>жасай алады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - студенттерді тәрбиелеу мен оқытуды жоспарлаудың қолайлы әдістерін таңдау; - бақылаудың оңтайлы әдістері мен құралдарын таңдау; <p>меңгерілген дағдылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оңтайлы әдістер мен құралдарды таңдауды есепке алу; <p>құзыретті:</p> <ul style="list-style-type: none"> - педагогикалық іс-әрекетті жоспарлауда;

	- өзін-өзі бақылауды жүзеге асыруда.
<p>ПК 3.1.7, 3.2.7, 3.3.7 Жоспарлауды, оңтайлы әдістер мен құралдарды таңдауды, бақылауды, өзін-өзі бақылауды білу.</p>	<p>біледі: - тәрбие мен оқытуды жоспарлау жолдарын; - бақылаудың оңтайлы әдістері мен құралдары; жасай алады: – студенттерді тәрбиелеу мен оқытуды жоспарлаудың қолайлы әдістерін таңдау; – бақылаудың оңтайлы әдістері мен құралдарын таңдау; меңгерілген дағдылар: – оңтайлы әдістер мен құралдарды таңдауды есепке алу; құзыретті: – педагогикалық іс-әрекетті жоспарлауда; өзін-өзі бақылауды жүзеге асыруда.</p>
<p>ПК 3.1.8 Нұсқаушының қызметін, тәрбие жұмысының мазмұнын, әртүрлі жастағы топты диагностикалау әдістерін білу. КҚ 3.2.8 Топ жетекшісінің қызметін, тәрбие жұмысының мазмұнын, әртүрлі жастағы топты диагностикалау әдістерін білу. КҚ 3.3.8 Жаттықтырушының, нұсқаушының қызметтерін, тәрбие жұмысының мазмұнын, әртүрлі жастағы топты диагностикалау әдістерін білу.</p>	<p>біледі: – жаттықтырушы, сынып жетекшісі іс-әрекетінің мазмұны, оқушылар ұжымын диагностикалау әдістері; жасай алады: – бағдарлама бойынша оқушы мен сыныпқа зерттеу жұмысын жүргізу; меңгерілген дағдылар: – жаттықтырушы, сынып жетекшісі функцияларын орындау. құзыретті: – оқушыға, сыныпқа арналған мінездеме жазуда; - мақсат пен нәтижені салыстыруда.</p>
<p>ПК 3.1.9 Оқу-бағдарламалық құжаттаманы әзірлеу негіздерін білу, нұсқаушының спорттық және әдістемелік шеберлігін арттыру үшін оқу құралдарының мазмұнын талдай білу. КҚ 3.2.9 Оқу-бағдарламалық құжаттаманы әзірлеу негіздерін білу, дене тәрбиесінің теориясы мен әдістемесі бойынша оқу құралдарының мазмұнын талдай білу. КҚ 3.3.9 Оқу бағдарламасының құжаттамасын әзірлеу негіздерін білу, тренердің біліктілігін арттыру үшін оқу-әдістемелік құралдардың мазмұнын талдай білу.</p>	<p>біледі: – дене тәрбиесін оқыту әдістемесі; – мектеп құжаттамасын зерттеу әдістері; – оқулықтар мен оқу-әдістемелік кешендердің мазмұны; жасай алады: – пәннің мазмұнын модуляциялау; – пәндер бойынша мектеп оқулықтары мен оқу-әдістемелік құралдардың мазмұнын талдау; – интерактивті оқытуды пайдалана отырып оқу жұмысын жүргізу; меңгерілген дағдылар: – мектеп оқулықтарының, оқу құралдарының мазмұнын талдау; – оқытуға ойын технологиясын қолдану; құзыретті: – білім беру бағдарламасының құжаттамасын әзірлеуде; - технология элементтерін дұрыс қолдану.</p>

ПК 3.1.12, 3.2.12, 3.3.12 Жаттығу сапасын бақылай білу.	біледі: – оқу процесінің оқу-танымдық әрекетінің педагогикалық диагностикасының теориясы; – білім сапасын бағалау критерийлері мен көрсеткіштері; – оқу-тәрбие процесінің нәтижелерін педагогикалық талдау; жасай алады: – сынақ және бақылау бағдарламаларының мазмұнын құрастыру; менгерілген дағдылар: – АКТ арқылы оқушылардың іс-әрекетін талдау. құзыретті: – білім беру бағдарламасының құжаттамасын әзірлеуде; - технология элементтерін дұрыс қолдану.
--	---

Семестр бойынша сағаттарды бөлу

Пән /модульдің коды және атауы	Модульдегі барлық сағат саны Всего часов в модуле	Соның ішінде								
		1 курс		2 курс		3 курс		4 курс		
		1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Менеджмент физической культуры и спорта	44			22	22					
Барлығы:	44			22	22					

Семестр бойынша сағаттарды бөлу

Пән/код және модуль атауы	Бір модульге жалпы сағат	2 курс	
		3 семестр	4 семестр
Барлығы:	44	22	22

Пән/модуль бойынша оқыту үшін барлығы			4-семестр сынақ
---------------------------------------	--	--	-----------------

Күнтізбелік және тақырыптық жоспарлау

№	Тақырыбы	Жалпы сағаттар	Теор.	практ
	3 СЕМЕСТР	22	14	8
	1-бөлім Дене шынықтыру және спортты басқарудың теориялық және әдістемелік негіздері	22	14	8
1	Тақырып 1.1. Дене шынықтыру және спортты басқаруға кіріспе	2	2	
2	Тақырып 1.2 Дене шынықтыру және спорт ұйымдарының типологиясы	2		2
3	Тақырып 1.3 Спортты басқарудың мәні мен принциптері	2	2	
4	Тақырып 1.4 Спортты басқарудың мақсаттары мен функциялары	2		2
5	Тақырып 1.5 Басқару коммуникациясының формалары мен құралдары	2		2
6	Тақырып 1.6 Жалпы білім беретін мекемелердегі дене тәрбиесі	2	2	
7	Тақырып 1.7 Дене шынықтыру және спорт ұйымының бизнес-жоспарының құрылымы мен мазмұны	2	2	
7	Тақырып 1.8 Спорт мектептерінің жүйесі	2	2	
9	Тақырып 1.9 Спорттық жарыстарды ұйымдастырудағы менеджердің рөлі	2	2	
10	Тақырып 1.10 Спорт клубындағы басқарудың ерекшеліктері.	2	2	
11	Аралық бақылау	2		2
	4 СЕМЕСТР	22	12	10
	2-бөлім. Дене шынықтыру және спортты басқаруды ұйымдастыру	18	10	8
12	Тақырып 2.1 Спорттық менеджменттің шетелдік үлгілері	2		2
13	Тақырып 2.2 Шетелдік спорт клубтарының маркетингі	2	2	
14	Тақырып 2.3 Қазіргі халықаралық спорт қозғалысының құрылымы	2	2	
15	Тақырып 2.4 Кәсіби спорттағы менеджмент	2	2	
16	Тақырып 2.5 Коммерциялық спорттағы менеджмент	2		2

17	Тақырып 2.6 Спортты басқаруды ақпараттық қамтамасыз ету	2	2	
18	Тақырып 2.7 Басқару шешімдерін қабылдау технологиясы	2		2
19	Тақырып 2.8 Дене шынықтыру және спорт ұйымдарын басқару әдістері	2	2	
20	Тақырып 2.9 Дене шынықтыру және спорт ұйымдарының персоналын басқару	2		2
	Бөлім 3. Дене шынықтыру және спортты басқару нысандары мен құралдары	4	2	2
21	Тақырып 3.1 Дене шынықтыру және спорт ұйымының бизнес-жоспарын құру	2		2
22	Тақырып 3.2 Спорттық жарысты жоспарлау және ұйымдастыру. Сынақ	2	2	
	Барлығы	44	26	18

3.2 Пәнің типтік оқу жоспарының мазмұны

1-бөлім Дене шынықтыру және спортты басқарудың теориялық және әдістемелік негіздері

Тақырып 1.1. Дене шынықтыру және спортты басқаруға кіріспе

Тұжырымдама менеджері, спорт менеджері. Менеджерге қойылатын талаптар. Дене тәрбиесі және спорт қызметі түсінігі. Дене шынықтыру және спорт қызметінің түрлері мен мазмұны. Дене шынықтыру және спорт бойынша жаттықтырушылар мен мұғалімдердің қызметіндегі басшылық.

Тақырып 1.2 Дене шынықтыру және спорт ұйымдарының типологиясы

Меншік нысаны бойынша ажыратылатын ұйымдардың түрлері. Мақсаты бойынша дене шынықтыру және спорт ұйымдарының типологиясы. Дене шынықтыру және спорт ұйымдарының ұйымдық-құқықтық нысандары. Салалық басқару иерархиясы.

Тақырып 1.3 Спортты басқарудың мәні мен принциптері

Дене шынықтыру мен спорттағы менеджменттің принциптері мен мәні басқарушылық ықпалды жүзеге асыру процесінде басқару органдары мен жеке басшыларға басшылық ететін негізгі ережелерді, ережелер мен мінез-құлық нормаларын білдіреді.

Тақырып 1.4 Спортты басқарудың мақсаттары мен функциялары

Коммерциялық дене шынықтыру-спорт ұйымының спорттық менеджментінің мақсаты мен қызметі еңбекті ұтымды ұйымдастыру арқылы оның жұмысының табыстылығын қамтамасыз ету болып табылады.

Тақырып 1.5 Басқару коммуникациясының формалары мен құралдары

Басқару коммуникациясының нысандары мен құралдары конференциялар, жиналыстар, баяндамалар, презентациялар, топтық талқылаулар, бейресми әңгімелер мен хаттар, баяндамалар, жазбаша баяндамалар, жадынамалар, ережелер мен процедуралар, бұйрықтар, электронды пошта және т.б.

Тақырып 1.6 Білім беру ұйымдарындағы дене тәрбиесі

Міндетті дене шынықтыру сабақтары: мектепке дейінгі мекемелерде аптасына кемінде сегіз сағат, жалпы білім беретін мектептерде кемінде 3 сағат, кәсіптік лицейлерде, колледждерде, лицейлерде және жоғары оқу орындарында оқудың бүкіл кезеңінде аптасына кемінде 4 сағат өткізіледі.

Тақырып 1.7 Дене шынықтыру және спорт ұйымының бизнес-жоспарының құрылымы мен мазмұны

Қазіргі заманғы әлеуметтік-экономикалық жағдай дене шынықтыру және спорт ұйымдарына, ең алдымен коммерциялық ұйымдарға кәсіпорыншілік жоспарлаудың жаңа тәсілдерін талап етеді. Дене шынықтыру ұйымдары дене шынықтыру және спорт қызметтерін көрсетуде барынша тиімділікті қамтамасыз ететін жоспарлау нысандарын іздеуге мәжбүр. Шетелдік кәсіпорындардың тәжірибесі, сондай-ақ қызмет көрсету саласындағы отандық коммерциялық дене шынықтыру және спорт ұйымдарының тәжірибесі көрсеткендей, мұндай жоспарлаудың ең жақсы нұсқасы бизнес-жоспар болып табылады.

Тақырып 1.8 Спорттық жарыстарды ұйымдастырудағы менеджердің рөлі

Спорт менеджері – спорттық іс-шаралардың әртүрлі аспектілерін ұйымдастыратын және басқаратын кәсіби маман. Ол әртүрлі спорттық іс-шараларды, жобалар мен бағдарламаларды жоспарлауға, үйлестіруге, жүзеге асыруға және бақылауға жауапты.

Тақырып 1.9 Спорт ғимараттарының жағдайы

Спорт ғимараты – спорттың әртүрлі түрлері бойынша спорттық жарыстарды, оқу-жаттығу процестерін, дене шынықтыру, сауықтыру және спорттық ойын-сауық іс-шараларын өткізуге мүмкіндік беретін тиісті түрде жабдықталған ішкі немесе сыртқы құрылыс. Өлшемдері құрылыс нормалары мен спорт ғимараттарына арналған ережелердің талаптарына сәйкес келетін құрылым (бөлме).

Тақырып 1.10 Спорт клубындағы басқарудың ерекшеліктері

Спорт индустриясындағы менеджмент басқа ұйымдарды басқаруға ұқсас принциптерге негізделген, бірақ сонымен бірге ол басқа салаларға тән емес нақты құралдармен айналысады. Спорт клубтарының менеджерлері өз қызметінде бір қарағанда оғаш болып көрінетін әртүрлі ерекшеліктерге тап болады. Осылайша, клуб менеджерлерінің негізгі мақсаты - пайданы көбейту, бірақ оны барынша арттыру үшін олар бәсекелестерге көмектесуі керек.

2-бөлім. Дене шынықтыру және спортты басқаруды ұйымдастыру

Тақырып 2.1 Спорттық менеджменттің шетелдік үлгілері

Спорт, дене шынықтыру және спорттық демалыс мәселелері бойынша шетел әдебиеттерін талдағанда, шетелдік авторлардың бізге таныс «дене шынықтыру» терминін қолданбайтынын ескеру қажет. Шет елдердің басым көпшілігінде басқа терминдер қолданылады: «фитнес» - дене шынықтыру; «дене шынықтыру» білім беру» - дене шынықтыру; «физикалық рекреация» - денені қалпына келтіру.

Тақырып 2.2 Шетелдік спорт клубтарының маркетингі

Спорттық маркетинг - бұл тек спортты, мысалы, футбол және хоккей командаларын, боксшыларды насихаттау үшін сәтті қолданылатын қуатты құрал, сонымен қатар ол әртүрлі бизнес секторларында жұмыс істейді.

Тақырып 2.3 Қазіргі халықаралық спорт қозғалысының құрылымы

19 ғасырдың 60-жылдарынан бастап дене шынықтыру тарихында бүгінгі күнге дейін спорттың, қоғамдық өмірдің және мемлекетаралық қатынастардың ажырамас және ажырамас бөлігі болып табылатын оқиға болды - халықаралық спорт қозғалысы - ұйымдарды біріктіретін қозғалыс пайда болды, жер бетіндегі спортты дамытуға және жақсартуға мүдделі тұлғалар.

Тақырып 2.4 Кәсіби спорттағы менеджмент

Спорттағы менеджмент – материалдық, еңбек және ақпараттық ресурстарды ұтымды пайдалану арқылы нарық жағдайында жұмыс істейтін спорт ұйымының қызметі шеңберінде мақсаттарға қол жеткізуге және қойылған міндеттерді жүзеге асыруға бағытталған кәсіби қызметтің дербес түрі.

Тақырып 2.5 Коммерциялық спорттағы менеджмент

Дене шынықтыру және спорт саласы жалпы қоғамдық өнім мен ұлттық табысты құруға тікелей қатыспайды. Ұлттық табысты ұдайы өндіру тұрғысынан алғанда бұл тұтыну саласы. Бірақ сала ретінде оның өзіндік қаржыландыру және қор жинау көздері бар. Бұл қаражат: спорттық тауарларды сатудан; баспа қызметінен; ақылы қызмет көрсетуден; спорт объектілерінде спорттық жарыстар мен басқа да іс-шараларды өткізу; теледидарда жарыстарды көрсету; ақшалай және ақшалай-материалдық лотереяларды өткізуден және т.б.

Тақырып 2.6 Спортты басқаруды ақпараттық қамтамасыз ету

Барлық кезеңдердегі басқару циклі ақпаратты қабылдау, өңдеу, сақтау және пайдаланумен байланысты, ол көп жағдайда құжат түрінде беріледі. Дене шынықтыру және спорт ұйымдарының барлық қызметкерлері өздерінің практикалық қызметінде үнемі басқару апаратымен кездеседі.

Тақырып 2.7 Басқару шешімдерін қабылдау технологиясы

Басқару шешімдерін қабылдау технологиясы оңтайлы баламаны таңдауға және жүзеге асыруға, сондай-ақ кері байланыс деректері негізінде тиімділікті талдауға және анықтауға әкелетін әрекеттер тізбегі ретінде түсініледі.

Тақырып 2.8 Дене шынықтыру және спорт ұйымдарын басқару әдістері

Зерттеушілердің көпшілігі басқару әдістерінің үш тобы бар деген қорытындыға келді: 1) дене тәрбиесі мен спортты басқарудағы экономикалық басқару әдістері; 2) басқарудың ұйымдық-құқықтық (әкімшілік) әдістері; 3) басқарудың әлеуметтік-психологиялық және педагогикалық әдістері.

Тақырып 2.9 Дене шынықтыру және спорт ұйымдарының персоналды басқару

Менеджмент ұғымының өзі соңғы уақытқа дейін ресейлік менеджмент теориясында болмаған, бірақ кадрларды іріктеу, орналастыру және оқыту жұмыстарына әрқашан көңіл бөлінді және бұл басқарудың маңызды функцияларының бірі болып саналды. Отандық және шетелдік менеджмент мамандарының тәжірибесін қорытындылай келе, дене шынықтыру және спорт ұйымының персоналды басқару жүйесінің негізгі мақсатын тұжырымдауға болады:

Бөлім 3. Дене шынықтыру және спортты басқару нысандары мен құралдары

Тақырып 3.1 Дене шынықтыру және спорт ұйымының бизнес жоспарын құру

Қазіргі заманғы әлеуметтік-экономикалық жағдай дене шынықтыру және спорт ұйымдарына, ең алдымен коммерциялық ұйымдарға кәсіпорыншілік жоспарлаудың жаңа тәсілдерін талап етеді. Шетелдік кәсіпорындардың тәжірибесі, сондай-ақ қызмет көрсету саласындағы отандық коммерциялық дене шынықтыру және спорт ұйымдарының бар тәжірибесі көрсеткендей, мұндай жоспарлаудың ең жақсы нұсқасы біздің еліміз үшін салыстырмалы түрде жаңа құжат түрі – бизнес-жоспар болып табылады.

Тақырып 3.2 Спорттық жарысты жоспарлау және ұйымдастыру. Өту.

Спорт дене шынықтырудың органикалық бөлігі болып табылады және алдын ала белгіленген мерзімде бәсекелестік арқылы қабілеттерін кейіннен максималды түрде көрсету үшін қарқынды мамандандырылған дайындыққа бағытталған, адамдардың ойын дене шынықтыру жаттығулары үшін қоғам жасайтын және пайдаланатын материалдық және рухани құндылықтардың жиынтығын білдіреді. моторлы әрекеттер. Демек, спорт – қоғам мүддесіне қызмет ететін, тәрбиелік, дайындық және коммуникативті функцияларды жүзеге асыратын, бірақ адамның тұрақты мамандығы (кәсібі) болып табылмайтын қызмет.

Әдебиеттер мен оқу-әдістемелік құралдар тізімі

1. Сборник законодательных актов РК в 3-х томах. Астана, 2004
2. Айсмонат Б.Б. Теория обучения: Схемы и тесты. Москва: ВЛАДОС-ПРЕСС, 2002
3. Круглова Т.Э., Чернецкая Т.С. Менеджмент физической культуры и спорта. Москва, 2014.
4. Баймұлдаев Т.М. Педагогический менеджмент и современное управление школы. Алматы: Наука, 2001
5. Антоненц В. А., Бедный Б. И. Иновационный менеджмент. Учебник и практикум для СПО. — М.: Юрайт. 2018.
6. Блинов А. О., Угрюмова Н. В. Менеджмент. Задания, тесты, кейсы. Учебное пособие. — М.: КноРус. 2020.
7. Боголюбов В. С. Финансовый менеджмент в туризме и гостиничном хозяйстве. Учебник для СПО. — М.: Юрайт. 2020.
8. Винокур М. Е. Организация производства и менеджмент. Учебно-методический комплекс. — М.: Проспект. 2020.
9. Грабауров В.А. Менеджмент на транспорте. Учебное пособие. — М.: Высшая школа. 2015.
10. Грибов В. Д. Основы экономики, менеджмента и маркетинга. Учебное пособие. — М.: КноРус. 2020.
11. Дашкова И. А., Ткаченко И. В., Захарченко Н. С. Менеджмент. Методы принятия управленческих решений. — М.: Юрайт. 2020.
12. Заздравных А. В., Казаков С. П., Коро Н. Р. Маркетинг-менеджмент. Учебник и практикум. — М.: Юрайт. 2018.
13. Зуб А. Т. Теория менеджмента. Учебник для бакалавров. — М.: Питер. 2020.
14. Карпов А. В. Психология менеджмента. Учебник для академического бакалавриата. — М.: Юрайт. 2019.
15. Клык М. С., Спиридонов Э. С., Рукин М. Д., Менеджмент. — М.: Ленанд. 2017.
16. Коргова М. А. Менеджмент. Управление организацией. — М.: Юрайт. 2019.
17. Коротков Э. М., Приходько В. И., Иванова Т. Ю. Теория менеджмента. Синергетический менеджмент. Учебник. — М.: Юрайт. 2017.
18. Ксенофонтова Х. З. Корпоративный менеджмент. Учебник. — М.: КноРус. 2020.
19. Литвин Ю. И., Литвин И. Ю., Харисова Р. Р. Проектный менеджмент. Теория и практика. Учебное пособие и практикум для бакалавриата. — М.: Прометей. 2020.
20. Лифиц И. М., Жукова Ф. А., Николаева М. А. Товарный менеджмент. Учебник для СПО. — М.: Юрайт. 2017.
21. Мардас А. Н., Гуляева О. А. Теория менеджмента. Учебник для академического бакалавриата. — М.: Юрайт. 2019.
22. Мардас А. Н., Гуляева О. А., Кадиев И. Г. Стратегический менеджмент. Учебник и практикум для академического бакалавриата. — М.: Юрайт. 2019.
23. Маслова Е. Л. Теория менеджмента. Практикум. — М.: Дашков и Ко. 2019.
24. Мелёхин А. В. Менеджмент физической культуры и спорта. Учебное пособие для СПО. — М.: Юрайт. 2019.

25. Михненко П. А. Теория менеджмента. — М.: Издательский дом Университета "Синергия". 2018.
26. Мотышина М. С., Большаков А. С., Михайлов В. И. Менеджмент в социально-культурном сервисе и туризме. Учебник для академического бакалавриата. — М.: Юрайт. 2019.
27. Овчаренко Н. А. Основы экономики, менеджмента и маркетинга. Учебник для бакалавров. — М.: Дашков и Ко. 2020.
28. Олдмиксон А. И., Любимова Т. Н., Луговая А. А. Английский язык для профиля "Менеджмент в спорте". Учебное пособие. — М.: Прометей. 2019.
29. Петров А. Н. Менеджмент. Учебник для академического бакалавриата. В 2-х частях. Часть 1. — М.: Юрайт. 2019.
30. Петров А. Н. Менеджмент. Учебник для академического бакалавриата. В 2-х частях. Часть 2. — М.: Юрайт. 2019.
31. Петрова Е.А., Фокина Е.А. Информационный менеджмент. — М.: ЭБС Лань. 2019. 144
32. Пищулов В. М. Менеджмент в сервисе и туризме. Учебное пособие. — М.: Инфра-М. 2019.
33. Плахотникова М. А., Вертакова Ю. В. Информационные технологии в менеджменте. Учебник и практикум для прикладного бакалавриата. — М.: Юрайт. 2019.
34. Рассохина Т. В. Менеджмент туристских дестинаций. Учебник и практикум для вузов. — М.: Юрайт. 2019.
35. Рассохина Т. В. Организация туристской индустрии. Менеджмент туристских дестинаций. Учебник и практикум. — М.: Юрайт. 2020. Резник С. Д., Игошина И. А. Карьерный менеджмент. Учебное пособие. — М.: Инфра-М. 2016.
36. Романова Ю. Д. Информационные технологии в менеджменте (управлении). Учебник и практикум для СПО. — М.: Юрайт. 2019.
37. Романова Ю. Д., Вокина С. Г., Герасимова В. Г. Информационные технологии в менеджменте (управлении). Учебник и практикум. — М.: Юрайт. 2020.
38. Романова Ю. Д., Музычкин П. А., Меламуд М. Р. Информационные технологии в менеджменте (управлении). Учебник и практикум. — М.: Юрайт. 2019.